

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Rovatvezető: Kecskeméthy Géza.

Kérdések.

56. kérdés. **Köteles-e a központi szeszfőzde a kifőtt törkölyt a vasútra szállítva átadni?** A szőlő regirálásáról szóló rendelet értelmében köteles minden központi szeszfőzde vállalkozója a kifőtt nedvestörkölyt a Magyar Olaj- és Zsiripari Központnak felajánlani. Ezt meg is tették, most azonban nevezett központ oly álláspontra helyezkedett, hogy a szeszfőzde tartoznéka törkölyt a vonatra szállítani és kocsiba rakni és mind-ezen munka a törköly 7 K-val maximális árban rekompenzálva volna. Miután erre vonatkozólag a „Fructus közleményei”-ben semmit sem olvastunk, felkérjük a t. szerkesztőseget, sziveskedjék velünk tudatni, vajjon a kérdéses rendelet a főzdekre vonatkozólag mit tartalmaz.

Közp. Szeszfőzde.

57. kérdés. **Korábban terem-e a gyökeres vessző?** Egy darab szőlőföldet most kiforgattak, hogy tavasszal beültethessem. Mig jól beérett, fajtiszta szőlővesszőt a saját telepemről is tudok szerelni, addig gyökeres vesszőt kétséges hogy kapok-e, nem lesz-e baj a szállítással és végül nem járok-e úgy, mint már több ízben, hogy a szállított vesszők közt azután mindenféle fajta akad? De viszont nem szeretnék egy esztendő sem veszíteni, ami a mostani drága napszámviszonyok mellett nagy különbséget tesz ki a telepítés árban. Kérek arra nézve felvilágosítást, hogy előgyökeresítéssel nem lehet-e a sima és gyökeres vessző vegetatioja közti differenciát kiegyenlíteni.

Budapest.

Dr. N. J.

58. kérdés. **Meddig halasztható veszély nélkül az első fejtés?** Évek óta először jártam úgy, hogy boromat nem sikerült karácsony előtt eladni. Miután nem szeretném, hogy borom ennek következtében minőségében veszítsen, szándékozom azt lefejtetni, ha okvetlenül szükséges. Kérek szives értesítést arra nézve, hogy mit kockáztatok vele, ha boromat márciusig hagyom seprőjén, mert szivesebben adnám el seprővel együtt, mint külön a bort és külön a seprőt.

Bácsalmás.

K. N.-né.

Feleletek.

36. felelet. **Köteles-e a központi szeszfőzde a szőlőtörkölyt vasútra szállítva átadni?** A kérdéses rendelet sem kifejezetten nem mondja ki, hogy a törköly átvételi ára a vasúti kocsiba berakott állapotban értendő, sem pedig alattomban nem lehet ezt így értelmezni. Ily kívánság jogosságára nem enged jogászai következtetést az 5 §-nak az az intézkedése, hogy az elszámolás alapját a feladónál eszközölt, hivatalosan megállapított súly képezi. Ez legjobban kiviláglik a mondott szakasznak abból az intézkedéséből, hogy amennyiben a feladási állomáson hivatalos mérlegelés nem volna lehetséges, úgy a megérkezési állomáson megállapított súly szolgál az elszámolás alapjául és az utóbbi esetben jogában áll feladónak magát a mérlegelésnél képviseltetni. Különben is önmagától feldől ez a feltevés, ha meggondoljuk, hogy ahol a helyben van rakodóállomás a központi szeszfőzde telepe pedig a vasúttól sinekkel van egybekötve, ott a központi szeszfőzde az egész összeget a törköly árba számíthatja, másutt pedig a fuvar és berakás költsége felemésztené a törkölyért kapott összeget egészen vagy részben vagy pedig elegendő sem volna. A felajánlást nézetünk szerint úgy kell értelmezni, hogy az loco-telep történik és az elszállításról és berakásról az Olaj és Zsiripari Központnak kell gondoskodnia.

Az önkéntes adózás a legnemesebb cselekedet. Ne hagyjuk a vinczellérek, pinczemesterek árvaít elzülleni!

VEGYES HIREK.

Az utolsó alkalom.

Már csak nyolcz nap és bezáródnak a VII. hadikötvények jegyzésére vonatkozó akták is. A társadalom és különösen a gazdaosztály most is dícséretes buzgósággal bocsátotta pénzkészleteit az államkincstár rendelkezésére. Ha helyesek az eddigi információk, úgy körülbelül harmadfélmilliárdnál nagyobb összeget jegyeztünk Magyarországon (szemben az első kölesönjegyzéseknek egymilliárdot alig meghaladó összegével).

Az eredmény szép, de még szebb lehetne. A három milliárdot el kell érniük és el is fogjuk érni, ha mindenki megteszi a kötelességét. A gazdátársadalom kezében van a hadikötvények sorsa. Mi agrárállam vagyunk, azoknak a milliárdoknak kezében, akik a földből szerzik megélhetésük és jövedelmeik előfeltételeit, óriási töke gyűlt össze a háboru alatt. *Okosabb és hazafiasabb dologra nem fordíthatják, mint a hadikölesönre.*

Már nincs idő a tétovázásra. Karácsony szent ünnepén vessen mindenki magával számot, hogy arányban áll-e az, amit eddig jegyzett, az ő anyagi erejével, pénzzé tehető tökekészletével. Ha nem, úgy pótolja haladéktalanul a különbözetet és ha igen, úgy nézzen körül ismerősei közt és vegye rá mindazokat, akik még nem, vagy keveset jegyeztek, hogy az utolsó órában pótolják mulasztásukat.

A bortermelési adó a főrendiházban. Folyó hó 15-én került a bortermelési adó a főrendek elé, akik még annyi érdeklődést sem tanúsítottak ezen veszedelmes kezdeményezés iránt, mint a képviselőház. A törvényjavaslat előadója *Hertelendy* Ferencz jegyző volt. A javaslatához általánosságban gróf *Mailath* József szólott hozzá, aki a háborus viszonyokra való tekintettel az új törvényt elég igazságosnak tartja, mert az állam rendkívüli terheinek viselésére a jelenlegi magas árkonjunkturákat célszerű kihasználni. Ezzel szemben aggályait *Mailath* három csoportba foglalja össze. Az egyik az, hogy az adó ne legyen végleges, hanem csak átmeneti és igazodjék az előreláthatólag bekövetkező árcsökkenéshez, a második az, hogy ez ne szolgáljon kiindulópont gyanánt a termelési adók meghonosításához; a harmadik az, hogy 50 hl-en aluli bortermés adójának fizetése ne vezessen zaklatásokra. Ezután felszólaló a központi szeszfőzdek bajaival foglalkozik és kifogásolta annak sok egymással ellentétes és a központi szeszfőzdek térfoglalását megnehezítő rendeletnek a kiadását. *Gaál* Jenőnek főleg az adó neme ellen van alapos kifogása és helyesebbnek tartotta volna a fogyasztási adónak bizonyos módosítását. Ezután ecsetelte a szőlőművelés kritikus helyzetét, melyet a jelen magas borárak inkább csak lepleznek és attól tart, hogy ennek az adónak káros visszahatása lesz bortermelésünkre. *Wekerle* pénzügyminiszter védelmébe vette az új törvényjavaslatot. Kifejtette, hogy termelési adóhoz azért kellett nyulni, hogy a horvát bortermés is megadóztatható legyen, melyet a fogyasztási adóval nem lehet utólrni, amellet megígérte, hogy a törvény egyes zaklató jellegű intézkedéseit a végrehajtási rendeletben megfelelő szövegezéssel lehet majd helyes irányba terelni. Ezzel a rövid vita véget ért és az igen csekély számban megjelent főrendek a törvényt a képviselőház által eszközölt módosított szöveggel elfogadták.

Újabb adományok a „Borászati Lapok”-nál és a MSzOE-nél. Lapunk által gyűjtött, árvaalapra e hét folyamán a következő adományok érkeztek be: *Wolf* Miksa, Kiskundorozsma, 10 K., *Hatvan* Ferencz, Sopron, 3:50 K., *Kovács* Zsigmond, Ráczeke, 2 K., *Saguly* Dániel, Nógrádverőce, 10 K., *Somorjai* Kálmán Fővénypusztá, 5 K. és *Angeli* Lipót, Baja, 10 K. Ezen összegek betudásával a lap által kezelt alap 2619:79 koronát tesz ki. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete

által indított alapra eddig 175 adomány érkezett be, 13,278 korona összegben. Újabb adományokat küldtek be: *Velence* hegyközsége, Velence, 15 K., *Krausz* Zsigmond, Mohács, 50 K. E jó példákön indulva, ismételve ez uton is kérjük birtokossainkat, borkereskedőinket, akik még eddig nem adakoztak, hogy nemes adományukat a fentnevezett egyesület, illetve a „Borászati Lapok” (Budapest, Köztelek) címére sziveskedjenek beküldeni.

Halálozás. Mint részvétellel értesülünk, *Strém* József borügynök, aki lapunknak számos éven át tudósítója volt, Nagykanizsán elhunyt. Tártyilagos közleményeivel egy a termelőknek, mint a borkereskedőknek hasznos szolgálatot teljesített.

Boldog új évet. Mire a következő lap-számunk megjelenik, átléptük az új év küszöbét, mely telve reménységgel és bizonytalansággal vette ismét kezdetét. Nem mulaszthatjuk el, hogy ezuttal is legmelegebben üdvözljük lapunk t. előfizetőit, munkatársait, tudósítóit és minden jóakaróját, kérve őket, hogy minket úgy mint a multban, ezután is jóindulattal támogatásban részesítsenek. Forduljanak teljes bizalommal tanácsért hozzánk, ha valamely kérdésben tájékoztatlanok, értesítsenek bennünket fontosabb eseményekről, melyek olvasóinkat érdekelhetik és szóljanak hozzá minél nagyobb számban a napirenden levő kérdésekhez. Ha valamikor, úgy most szorultak rá szőlőgazdáink arra, hogy tömörüljenek és egymást abban a nehéz küzdelemben, melyett a háboru rájuk rótt, támogassák. Lapunk a magajerejével továbbra is oktatója, gyámolítója, előharczoja lesz a hazai szőlőművelés és borászat országos ügyeinek. B. u. é. k.

Sajtóvélemények a jegybank jelentéséről. A lapok egybehangzóan megállapítják az Osztrák-Magyar Bank tegnapi közzétett jelentéséből, hogy a jegybank érzékszete a háboru folyamán csak jelentéktelen mértékben csökkent. A jelenlegi érzékszlet és főképen az Osztrák-Magyar Banknak a külfölddel szemben való meglepően nagy pénzkövetelése a kétszeresénél nagyobbra fogja emelni a tartalék kimutatott állományát. A jelentésből kiderül továbbá, hogy a bankjegyek értékét teljesen biztosítják a bank kezében lévő garanciák. Más európai jegybankokkal való összehasonlításban ki kell emelni, hogy Ausztria és Magyarország földrajzi helyzeténél fogva alig tarthatott meg valamit a háboru kezdete óta régebbi kiviteli kereskedelméből és ezért aránylag kismértékben számíthatott külföldi fizető eszközök beözönlésére. Ezzel szemben a nélkülözhetetlen behozatali forgalomnak annál nagyobb szükséglete volt pénzben. Több lap megállapítja, hogy semmi ok sem volt a bank kimutatásának elhalasztására. Az osztrák és magyar valuta már most is napról-napra javul a semleges tőzsdéken. A háboru után sokkal könnyebben megy végbe a szabályozás, mint még rövid idővel ezelőtt is hittük.

Cognagyártásunk fellendítése. Az ideai rendkívüli bortermés következtében minden valószínűség szerint a cognagyártás Magyarországon nagy mértékben fog üzteni. A pénzügyminisztérium ugyan ennek elterjedése elé meglehetősen gátakat emel, de tekintettel a rendkívül nagy szeszhiányra, Magyarország bortermelése részben pótolni fogja azt, amit a szeszipar a háborus viszonyok következtében teljesíteni nem tud. Tekintettel arra, hogy az ideai borok alkohol-tartalma a rendesenél jóval magasabb, minden nehézség ellenére, cognagyártásunk tért fog hódítani. Még a közönségesebb homoki borok is ritkán tartalmaznak 10 térfogatszázalékon aluli alkoholt, de gyakori a 12—14% alkohol-tartalmu bor is. Nagy reményeket fűznek némelyek a németországi borkivitelhez, amelyet azonban alighanem csökkenteni fog az a körülmény, hogy Olaszországban a németek borszükségletük egy részét a mi borárainknál olcsóbban fogják beszerezhetni. De a cognagyártásnak mindenestre nálunk nagyfontossága lesz az idén, mert másfelé kivitelünk nem igen lesz. A borpárlat előállása tárgyában egyébként a pénzügyminisztérium legközelebb olyan értelmű ren-